

DE VINKENBAAN C. VAN LENNEP IN 1989

Fred Cottaar

Vinkenbanen

Dat vogeltrek geconcentreerd plaats vindt langs kusten (stuwing), is een bekend verschijnsel. Dat op deze plaatsen dan ook in vroegere tijden geprobeerd werd om vogels te vangen, was te verwachten. Er werden speciale vanginstallaties- en technieken gebruikt om de overtrekkende vogels te bemachtigen.

In de duinen van de Hollandse kust ontstonden zodoende de zogenaamde vinkenbanen. Dit waren vangplaatsen die specifiek waren uitgerust voor het vangen van, zoals de naam vinkenbaan al doet vermoeden, vinkachtigen, die in oktober de Hollandse kust massaal passeren.

Vroeger mochten deze soorten gevangen worden, nu is dat verboden. De kennis van het vogelvangen werd echter gebruikt om de vogels te blijven vangen, echter niet voor de consumptie, maar om ze te voorzien van een ring. Dit wordt gedaan om inzicht te krijgen in o.a. de plaats waar de vogel broedt en overwintert, hoe de trek-route is en hoe oud een soort wordt. Tevens kunnen allerlei biometrische gegevens worden verzameld, zoals bijv. de sexe, leeftijd, gewicht en vleugellengte van een vogel.

Langs de Hollandse en Zeeuwse kust bevinden zich enkele vinkenbanen (o.a. bij Castricum, Bloemendaal, Zandvoort, Wasse-naar, Den Haag en op Schouwen). Dit artikel behandelt vangresultaten uit 1989 van de vinkenbaan 'C. van Lennep' in de Kennemerduinen.

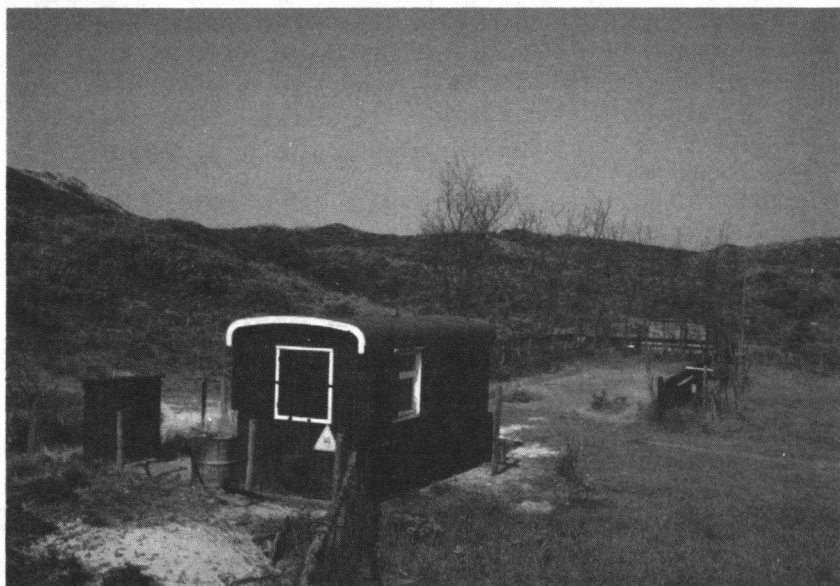
Samenvatting vangsten en terugmeldingen

Het ringseizoen begon in de maanden maart en april op beperkte schaal. In deze periode worden vooral terugtrekkende Graspiepers, Witte Kwikstaarten en Kneuen geringd en eind april nog wat Fitissen en Nachtegalen. I.v.m. het broedseizoen wordt in de periode mei-juni niet gevangen. In de maanden juli-september wordt veel gevangen m.b.v. mistnetten. Soorten die dan veel geringd worden zijn o.a. Fitis, Grasmus, Nachtegaal, Braamsluiper, Sprinkhaanrietzanger, Heggemus, Roodborst, Tuinfluiter en Zwartkop. Vanaf half september wordt ook weer gebruik gemaakt van de slagnetten en vanaf die periode tot half november worden vooral veel Graspiepers, vinkachtigen, lijsters en Spreeuwen

geringd. Dit jaar werd gekenmerkt door een invasie van Goudhaantjes en Zwarte Mezen. Deze soorten reageren zeer goed op geluid en konden door het afspelen van hun roepjes veelvuldig gevangen worden (418 resp. 201 exemplaren). In totaal werden dit jaar 8307 vogels geringd (80 soorten).

Leuke vangsten betroffen o.a. : Waterral (1), Regenwulp (1), Draaihals (3), Strandleeuwerik (1), Grote Pieper (2), Waterpieper (1), Rouwkwikstaart (5), Engelse Gele Kwikstaart (1), Blauwborst (1), Groenlandse Tapuit (4), Beflijster (1), Bladkoning (1), Sneeuwgorst (1) en Geelgorst (10).

Interessant waren de terugvangsten van twee door ons geringde Fitissen uit 1985 en een Vink uit 1984.



De vinkershut van de vinkenbaan C. van Lennep in de Kennemerduinen. Achter de hut ziet u de "druip". Deze haag van boompjes wordt vooral gebruikt om vinkachtigen te vangen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van lokvogels en tegenwoordig vooral van geluidsbanden. Foto: Fred Cottaar.

De tien meest geringde soorten waren:

1. Graspieper	2071	6. Goudhaantje	418
2. Zwartkop	708	7. Nachtegaal	343
3. Fitis	546	8. Vink	327
4. Roodborst	455	9. Grasmus	318
5. Spreeuw	449	10. Veldleeuwerik	256

Interessante vangsten van reeds geringde vogels

- Zwartkop
Bruxelles
3441037
Geringd op 18-09-89 te Balen, Antwerpen, België (51.10 N, 05.09 O) als 1^e kj. mannetje. Gecontroleerd op 21-09-89 in de Kennemerduinen, op 145 km. van de ringplaats.
- Goudhaantje
Stockholm
V11390
Geringd op 22-09-89 te Stora Fjaderrag, Västerbotten, Zweden (63.48 N, 21.00 O) als 1^e kj. mannetje. Gecontroleerd op 22-10-89 in de Kennemerduinen, op 1585 km van de ringplaats in 30 dagen.
- Keep
Stavanger
E61657
Geringd op 05-02-88 te Ime, Mandal, Vest-Agder, Noorwegen (58.02 N, 07.30 O) als 2^e kj. mannetje. Gecontroleerd op 21-10-88 in de Kennemerduinen, op 651 km van de ringplaats.

Interessante terugmeldingen

- Wulp
5240320
Geringd op 06-09-88 in de Kennemerduinen als 1^e kj. mannetje. Geschoten op 14-11-88 te Conde sur l'Escaut, Nord, Frankrijk (50.27 N, 03.35 O) op 229 km. van de ringplaats.
- Zilvermeeuw
5238974
Geringd op 29-06-87 te IJmuiden als pul. Gecontroleerd op 14-11-89 te Woumen, West Vlaanderen, België (50.59 N, 02.52 O).
- Veldleeuwerik
B705893
Geringd op 26-10-87 in de Kennemerduinen als volgroeid. Dood gevonden op 06-03-89 te Linken, Neubrandenburg, D.D.R. (53.27 N, 14.22 O) op 666 km. van de ringplaats.

- Graspieper
 A792689
 Geringd op 30-09-85 in de Kennemerduinen als volgroeid. Dood gevonden 15-11-88 (plus of min 3 dagen) te Povoa da Isenta, Ribatejo, Portugal (39.13 N, 08.45 W) op 1789 km. van de ringplaats in het overwinteringsgebied.
- A876009
 Geringd op 26-03-87 in de Kennemerduinen als na 1^e kj. Ziek of gewond gevonden op 23-10-88 te Bianzone, Como en Sondrio en Varese, Italië(46.11 N, 10.06 O) op 800 km. van de ringplaats.
- A897151
 Geringd op 26-09-87 in de Kennemerduinen als volgroeid. Als katteslachtoffer gevonden op 21-04-89 te Bomlo, Hordaland, Noorwegen (59.37 N, 05.13 O) op 801 km. van de ringplaats in het broedgebied.
- Zanglijster
 K835930
 Geringd op 03-10-88 in de Kennemerduinen als 1^e kj. Geschoten op 06-11-88 te Montesquiou, Gers, Frankrijk (43.55 N, 00.20 O) op 1031 km. van de ringplaats.
- Nachtegaal
 B705051
 Geringd op 14-08-87 in de Kennemerduinen als na 1^e kj. Dood gevonden op 06-04-89 te Jerez de la Frontera, Cadiz, Spanje (36.41 N, 06.08 W) op 1940 km van de ringplaats.
- Roodborst
 A998369
 Geringd op 14-10-88 in de Kennemerduinen als 1^e kj. Gecontroleerd op 15-10-88 op het wad bij Great Wakering, Essex, Groot Britannië (51.33 N, 00.54 O) op 269 km. van de ringplaats.
- Kleine Karekiet
 A959805
 Geringd op 09-08-88 in de Kennemerduinen als 1^e kj. Dood gevonden op 26-05-89 te Ipkenswarft, Hallig Hooge, Nordfriesische inseln, West Duitsland (54.34 N, 08.31 O) op 354 km van de ringplaats in de broedtijd.

- Zwartkop
A997847 Geringd op 02-10-88 in de Kennemerduinen als 1^e kj. mannetje. Gecontroleerd op 18-10-88 te Revtangen, Klepp, Rogaland, Noorwegen (58.45 N, 05.30 O). Onze tweede Zwartkop die in hetzelfde najaar waarin hij geringd is, noordelijker wordt terug-gemeld. Dit ex. na 16 dagen op 706 km. van de ringplaats.

- A998587 Geringd op 23-10-88 in de Kennemerduinen als 1^e kj. mannetje. Gecontroleerd op 24-10-88 te Sint Laureins, Oost Vlaanderen, België (51.15 N, 03.31 O), 148 km. in één nacht.

- Tuinfluiter
B738735 Geringd op 18-09-89 in de Kennemerduinen als volgroeid. Dood gevonden op 09-10-89 te Meylan, Isère, Frankrijk (45.17 N, 05.49 O) op 798 km. van de ringplaats.

- Geelgors
B737881 Geringd op 23-10-88 in de Kennemerduinen als 1^e kj-vrouwteje. Gecontroleerd op 23-10-88 te Westduinen, Den Haag.

- Putter
A997795 Geringd op 1-10-88 in de Kennemerduinen als 1^e kj. Gevangen voor de kooi 15-4-89 te Koksijde, West-Vlaanderen, België.

- Kleine Barmsijs
A998326 Geringd 13-10-88 in de Kennemerduinen als 1^e kj-vrouwteje. Gecontroleerd 2-11-88 te Jumet, België, op 221 km van de ringplaats.

- Vink
B504160 Geringd 19-10-81 in de Kennemerduinen als 1^e kj-man. Gecontroleerd 25-7-88 te Fossa, Hjelmland, rogaland, Noorwegen, op 768 km van de ringplaats in het broedgebied. Dit is tevens een oud exemplaar (2470 dagen).

- B737679 Geringd 14-10-88 in de Kennemerduinen als man na 1^e kj. Gecontroleerd op 17-10-88 te Landguard point, Suffolk, Groot-Brittannië, op 228 km van de ringplaats in het overwinteringsgebied (in 3 dagen).

Dit verslag is een verkorte versie van het jaarlijkse verslag van de Stichting Vinkenbaan Mr. Cornelis van Lennep 1751-1813.